

Ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ (Ματθ. 6, 14-21)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στους Κεραμάτες, στις 22/2/2004)

1. Το δίδαγμα του Κλεομένη

Αύριο αρχίζει η Μεγάλη Σαρακοστή, που είναι προπαρασκευή για την εορτή της αναστάσεως του Χριστού. Σαν μαθητές του Χριστού πρέπει να πιστεύουμε στην ανάσταση και να θέλουμε να είμαστε και εμείς αναστημένοι από την νέκρα του θανάτου. Σαρακοστή σημαίνει προετοιμασία του εαυτού μας με νηστεία, με προσευχή, με εξομολόγηση και με Θεία Κοινωνία που είναι το σπουδαιότερο.

Ας θυμηθούμε με κάτι από την Ιστορία.

Οι κάτοικοί της αρχαίας Σπάρτης ήταν γενναίοι πολεμιστές, αλλά πολύ φτωχοί. Μετά μια λαμπρή νίκη τους, πήγαν αντιπρόσωποι των αντιπάλων να ζητήσουν συνθηκολόγηση. Ανάμεσά τους, ήταν ένας πανέξυπνος άνθρωπος, ο οποίος θέλησε να δει τον βασιλιά τους, τον Κλεομένη, κατ' ιδίαν. Ενώ συνομιλούσαν, κάθε τόσο του επανελάμβανε: «Αν βασιλιά μου, κάνεις κανένα χατηράκι για μας, εγώ θα σου δώσω, από το αριστερό χέρι, τόσα χρήματα».

Επειδή ο βασιλιάς δεν υποχωρούσε, ο συνομιλητής του κάθε τόσο τα αύξανε. Μέχρι που ο ταλαίπωρος ο Κλεομένης, που δεν ήξερε, τι σημαίνει «πολύ και εύκολο χρήμα», άρχισε να κάμπτεται. Αλλά εκείνη την στιγμή, έτυχε να βρίσκεται εκεί μια κορούλα του, μόλις οκτώ ετών. Πάει δίπλα του, του τραβάει το μανίκι, και του λέει:

-Μπαμπά, ή φύγε από δω μέσα, ή διώχτον αυτόν τον άνθρωπο. Θα σε χαλάσει.

Το κοριτσάκι μίλησε έτσι γιατί διδασκόταν συνεχώς τι σημαίνει αρετή και καταφρόνηση του πλούτου χάριν της τιμής της Σπάρτης και χάριν της αρετής. Ο Κλεομένης κατάλαβε, έκοψε την συζήτηση με τον εχθρό της πατρίδας του και δεν δέχθηκε να χρηματισθή.

2. Ο πειρασμός των πρωτοπλάστων

Ας μεταφερθούμε παλαιότερα. Τότε που ο πατέρας μας ο Αδάμ και η μητέρα μας η Εύα, ήταν ακόμη στον Παράδεισο. Πήγε ο διάβολος, βρίσκει την Εύα και της λέει:

-Εύα, γιατί σας είπε ο Θεός να μην τρώτε;

-Μας είπε ο Θεός, άμα φάμε αυτό τον καρπό θα πεθάνουμε, του απαντά.

-Εύα, επειδή το είπε ο Θεός, το κατάπιες; Τόσο νόστιμο φρούτο μπορεί να κάνει κακό; Δεν το καταλαβαίνεις ότι έχει «λάκκο η φάβα» που λέγεται γνώμη του Θεού και εντολή του Θεού; Φάε και θα δεις.

Και η Εύα δεν έδιωξε σαν τον Κλεομένη τον εχθρό, όχι της πατρίδας της, αλλά του Θεού. Σκέφθηκε ότι το φρούτο και ο καρπός φυσικό ήταν να είναι νόστιμα και να κάνουν καλό στο σώμα. Ξέχασε όμως ότι υπάρχει και ψυχή που η παράβαση της εντολής του Θεού την κάνει ερείπιο.

Θυμήθηκε μόνο εκείνα τα αγαθά που έβλεπε στη γη, γύρω της, που ήταν όλα ωραία. Και ξέχασε τον Παράδεισο τον επουράνιο.

Θυμήθηκε το σώμα, δεν θυμήθηκε την ψυχή. Θυμήθηκε την γη, δεν θυμήθηκε τον Θεό. Τι έκανε; Λάθος! Γιατί; Γιατί είδε την μισή αλήθεια. Την μισή πραγματικότητα. Μα δεν είναι έτσι. Υπάρχει ζωή εδώ, υπάρχει και ζωή συνέχεια εκεί. Εδώ είναι λίγη. Εκεί είναι πολλή. Και μακάριοι όσοι «ποιούν» το θέλημα του Θεού για να την κερδίσουν. Τι θα ωφελήσει τον άνθρωπο, έλεγε ο Χριστός, αν κερδίσει όχι ένα σύκο, όχι μια στιγμή χαράς, αλλά τον κόσμο όλο, αν βλάψει την ψυχή του; Τι να τους κάνουν κάποιους μεγάλους της γης αν τώρα βρίσκονται στην κόλαση; Τι ωφέλεια έχουν από τα μεγαλεία τους; Και τι ζημία;

Η Εύα, το έκανε το λάθος. Και υπέφερε εκείνη και εμείς. Κάθε άνθρωπος που κάνει λάθη στη ζωή του, υποφέρει ο ίδιος, υποφέρει και το περιβάλλον του. Γιατί υποφέρουμε από τις αμαρτίες μας; Γιατί ο Θεός θέλει αμέσως, σε κάθε παράβαση, να βλέπουμε την ζημιά που γίνεται, με τρόπο χειροπιαστό, μπας και ξυπνήσει το μυαλό και η συνείδηση μας. Και αποφασίσουμε να επιστρέψουμε στην αλήθεια για να εύρουμε την αιώνια σωτηρία.

3. Ο νεομάρτυς Ευθύμιος

Θα πούμε λίγα λόγια από τον βίο του αγίου νεομάρτυρος Ευθυμίου -εορτάζει στις 22 Μαρτίου- για να διδαχθούμε. Ήταν από την Δημητσάνα. Τον βάφτισαν Ελευθέριο. Νέο παιδί ακόμη αποφάσισε να γίνει μοναχός. Αλλά αντί για το μοναστήρι κατέληξε στο Βουκουρέστι. Εκεί, έμπλεξε με παληοπαρέες και άλλαξε μυαλά. Αντί για την σωτηρία της ψυχής του, έπεσε σε αισχρές αμαρτίες. Και γοητευμένος από αυτές, πήγαινε όλο και στο χειρότερο. Μέχρι που κάποια στιγμή, θεώρησε κείνους που τον μυσταγώγησαν σε αυτές τις «δουλειές» φτωχά μυαλά. Και τους είπε:

-Ή πάμε για κάτι περισσότερο, ή δεν σας θέλω πια!

Εκείνοι είχαν αντιρρήσεις:

-Ε, όχι και χειρότερα από αυτά που κάνουμε. Φτάνει μέχρι εδώ.

Ο Ελευθέριος τους άφησε και πήγε στην Κωνσταντινούπολη για να γλεντήσει πιο πολύ.

Εκεί τελικά έγινε Τούρκος. Τον έβγαλαν Ρεσίτ. Μα ήταν Μουσουλμάνος, όχι γιατί πίστευσε στη θρησκεία τους, αλλά για νάχει ευκαιρίες να διασκεδάσει. Και εξακολουθούσε να φορά στο στήθος ένα σταυρουλάκι που το είχε από παιδί. Τον βλέπει ένας Τούρκος και τον κατάγγειλε στον αρχιδικαστή. Αλλά εκείνος είπε:

-Ω, καλά. Η θρησκεία μας είναι τόσο σπουδαία, που ένα σταυρουλάκι, δεν την πειράζει τίποτε.

Όμως από κείνη την ημέρα ο Ρεσίτ, άρχισε να σκέπτεται:

-Λοιπόν; Έφαγα, ήπια, γλέντησα, έκανα κείνο και κείνο. Χόρτασα; Και εύρισκε ότι δεν χόρτασε. Και άρχισε να προβληματίζεται: «Μπας και δεν έκανα καλά; Μήπως έκανα λάθος που ξέχασα την ψυχή μου και έπεσα σε τόσες αμαρτίες»; Και άρχισε, να νηστεύει και να εγκρατεύεται.

Γράφει ο Τολστόι: «Είτε είναι ο άνθρωπος χριστιανός, είτε είναι άθεος, είτε ειδωλολάτρης, όταν θελήσει να αρχίσει το έργο μιας πνευματικής ζωής, μιας καθαρής ζωής, μιας ηθικής βελτίωσης, να γίνει λίγο καλύτερος, δεν θα μπορέσει να το αρχίσει από κάπου αλλού, παρά μόνον από την εγκράτεια και την νηστεία. Η νηστεία και η εγκράτεια είναι η πρώτη βαθμίδα, το πρώτο σκαλοπάτι, στην πορεία μιας ζωής με υψηλότερη ποιότητα. Με λίγο περισσότερη πνευματική αξία. Γιατί η εγκράτεια είναι η απελευθέρωση του ανθρώπου από την δουλεία του στις επιθυμίες. Ο άνθρωπος έχει πολλές επιθυμίες. Για να μπορέσει να κάνει ένα νικηφόρο αγώνα εναντίον τους, και να ελευθερωθεί από την τυραννία τους -που τον κάνουν ό,τι θέλουν τα πάθη του- πρέπει να αρχίσει από τις πιο ριζικές, τις πιο βασικές και τις πιο αισθητές

πλευρές. Από τις ηδονές της σάρκας. Από κει αρχίζει ο αγώνας για τη βελτίωση». Έτσι λέει ακόμη και η σοφία του κόσμου.

Και ο Ρεσίτ προβληματίζεται και τι λέει; «Όταν έτρωγα, έπινα και γλεντούσα, δεν είχα ησυχία, ούτε ειρήνη, ούτε χαρά. Από την στιγμή που άρχισα να νηστεύω, αισθάνομαι εσωτερικά καλύτερα». Όπως όλοι οι άνθρωποι όταν νηστεύουν, προσεύχονται και εγκρατεύονται, αισθάνονται πολύ πιο καλά, από ότι όταν γλεντάνε.

Μια ημέρα ο Ρεσίτ πήγε σ' ένα παπά και εξομολογήθηκε:

-Παπούλη, τι να κάνω να σωθώ; Γιατί εγώ έστω και στα ψέματα, για το γλέντι, πρόδωσα τον Χριστό;

Και ο ιερέας, τον έστειλε στο άγιον Όρος. Εκεί, ήλθε σε κατάνυξη και είπε: «Εγώ αρνήθηκα τον Χριστό στην Κωνσταντινούπολη και έγινα Ρεσίτ. Έτσι θα μείνω;». Πήρε τον δρόμο για την Κωνσταντινούπολη. Βρήκε τους φίλους του και τους είπε:

-Εγώ είμαι ο Ρεσίτ. Τώρα μετανιώ.

Τον άρπαξαν και τον πήγαν στο δικαστή τους. Εκείνος αποφάσισε:

-Αφείστε τον τόν ανόητο. Φορέστε του το σαρίκι και άστε τον να πάει στο σπίτι του.

Του φόρεσαν το σαρίκι. Το πιάνει ο Ευθύμιος, το πετάει κάτω και το πατάει.

-Την θρησκεία μας περιφρονείς;

Απαντά:

-Μία είναι αληθινή θρησκεία, η πίστη στον Χριστό.

Διάταξαν να του κάνουν βασανιστήρια. Και αν δεν αρνηθεί τον Χριστό να του κόψουν το κεφάλι. Αλλά ο Ευθύμιος δεν αρνήθηκε την πίστη του. Δεν τον αποκεφάλισαν με την πρώτη.

-Χτύπα καλά, λέει του δήμιου. Χτύπα καλά.

Χτύπησαν δεύτερη και τρίτη φορά και τούκοψαν το κεφάλι. Και έτσι ετελειώθη ο αθλητής του Χριστού.

4. Είμαστε μικροί πνευματικά

Είμαστε άνθρωποι. Όλοι είμαστε μικροί πνευματικά. Όλοι είμαστε επιπόλαιοι και ανόητοι. Δεν είχε αποκλειστικό το... «προνόμιο» να κάνει ανοησίες μόνο ο άγιος νεομάρτυς Ευθύμιος. Όλοι κάνουμε λάθη. Γιατί;

Βλέπουμε τα πράγματα από μια πλευρά μόνο. Ξεχνάμε τις άλλες. Ξεχνάμε την ψυχή. Ξεχνάμε τον Χριστό. Ξεχνάμε την αιώνια ζωή και την Βασιλεία του Θεού.

Και θυμόμαστε κοιλιά, σώμα, σάρκα και επίγεια ζωή. Νομίζουμε πως έτσι κάτι θα κάνουμε.

Γι' αυτό είναι η Σαρακοστή. Για να μας θυμίζει λίγο περισσότερο, ότι πρέπει να το βάλουμε βαθύτερα στην ψυχή μας, να αγωνισθούμε νόμιμα βλέποντας τη ζωή ευρύτερα.

Να νηστεύσουμε, για να καταλάβουμε ότι δεν είναι ευτυχία και χαρά το φαί.

Να προσέξουμε τα λόγια μας, για να καταλάβουμε ότι δεν είναι επιτυχία ο εγωισμός και οι καυχησιολογίες.

Να προσέξουμε το σώμα μας, για να καταλάβουμε ότι η εγκράτεια δίνει πιο μεγάλη χαρά από την όποια ηδονή και διασκέδαση.

Όταν το κάνουμε αυτό, ελευθερωνόμαστε.

Και με ψυχή και με σώμα, μπορούμε και περπατάμε στο δρόμο του Χριστού. Η Σαρακοστή αυτό τον σκοπό έχει, να περπατήσουμε στο δρόμο του Θεού.

Και όταν φθάσουμε στην αγία ανάσταση και θα κρατάμε το κεράκι και θα λέμε: «Χριστός ανέστη εκ νεκρών... και τοις εν τοις μνήμασι ζωήν χαρισάμενος», να ισχύει και για μας. Αμήν.-